

בבית המשפט העליון בירושלים
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"צ 15/_____

העותרת: 1. **תנועת רגבים ע.ר. 580460319**
 באמצעות עו"ד בועז ארזי
 ת.ד. 4443902 ירושלים, מיקוד 91443
 טל: 02-6560303, פקס: 02-6560363

-- נ ג ד --

המשיבים: 1. **שר הביטחון, מר משה יעלון**
 2. **מפקד פיקוד המרכז, אלוף רוני נומה**
 3. **ראש המנהל האזרחי ביהודה ושומרון, תא"ל דוד מנחם**
 4. **קמ"ט תחבורה, מר ישראל אפריאט**
 5. **קמ"ט איכות הסביבה, מר בני אלבז**
 כולם, באמצעות פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
 רח' סלאח א-דין 29, ירושלים
 6. **מוסטפא טריפי**

עתירה דחופה לצו על תנאי, לצו ביניים ולצו ארעי

זוהי עתירה דחופה למתן **צו על תנאי** לפיה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא ינקטו בכל הפעולות הדרושות על מנת:

להפסיק את הרחבתה וסלילתה של דרך המבוצעים בימים אלו, בניגוד לחוק, מדרום ליישוב עופרה, **למנוע את חיבור** הדרך לכביש 60, **להרוס** כל בינוי ו/או עבודה אשר נעשו ללא היתר כדין, **לדאוג להשבת** המצב לקדמותו **ולנקוט בהליכים פליליים** כנגד האחראים לביצוע העבודות.

ובנוסף, **להפסיק** את פעילותה של המחצבה הבלתי חוקית המופעלת במקום בניגוד לחוק, **לדאוג לשיקום** המרחב בו פועלת המחצבה **ולנקוט בהליכים פליליים** כנגד האחראים לביצוע החציבה.

בנוסף זוהי עתירה למתן **צו ביניים** לפיה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיב 6 **להימנע** מכל שימוש בדרך **ולהימנע** מביצוע כל פעולה הדורשת היתר בכל הקשור לביצוע עבודות העפר ו/או הסלילה של הדרך

נשוא העתירה, וכן להפסיק באופן מיידי את פעולות החציבה במחצבה, והכל עד למתן פסק דין סופי בעתירה זו.

כמו כן זוהי עתירה למתן צו ארעי לפיו מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו דחוף, זהה לצו הביניים המבוקש, וזאת עוד בטרם קבלת תגובת המשיבים לבקשה לצו הביניים ואשר יעמוד בתוקפו עד למתן החלטה בבקשה לצו הביניים וזאת לאור העובדה כי העבריינים, מבצעי העבודות, פועלים בשטח בניגוד להוראות המשיבים 1-5 ובניגוד לצווי הפסקת עבודה שהוצאו כנגדם, ואשר ככל הנראה, ינסו לנצל את חופשת חג הפסח בכדי לסיים את עבודות הסלילה של הכביש עוד בטרם סיומה של חופשת חג הפסח.

ואלו הנימוקים בעתירה למתן צו על תנאי

מבוא

עניינה של עתירה זו הינו בהפעלתה של מחצבת אבן בלתי חוקית ופריצה והרחבה של דרך, מדרום ליישוב עופרה, לשם חיבור מחצבת האבן לכביש 60, המהווה עורק תחבורה ראשי באזור.

הן פעילותה של המחצבה והן העבודות להכנת הדרך נעשות ללא היתר כדין תוך גרימת מטרד ומפגע סביבתי חמור. בנוסף, הכנת הדרך נעשית תוך פגיעה קניינית בזכויות בעלי החלקות הסמוכות לדרך.

חמור מכל, חיבור הדרך לציר 60 יביא למפגע תחבורתי מסוכן תוך יצירתה של צומת בלתי מתוכננת על גבי אחד מהצירים הראשיים והמסוכנים במרחב.

פעולותיהם של המשיבים 1-5 כנגד העבודות הבלתי חוקיות נעשות באופן מאולץ ובלתי יעיל אשר אין בו בכדי לעצור את ביצוע העבודות והראיה לכך היא העובדה כי מבצעי העבודות מתעלמים באופן מופגן מפעולותיהם הדלות של המשיבים 1-5 וממשיכים בביצוע העבודות גם לאחר קבלת צווי הפסקת עבודה מהמשיבים 1-5.

בעתירה זו מתבקש גם צו ביניים אשר ימנע את המשך פעילותה של המחצבה, את השימוש בדרך, את המשך ביצוע עבודות הכנת הדרך וסלילתה, ואת חיבורה של הדרך לציר 60, בנוסף מתבקש צו ארעי לאור העובדה כי המשך ביצוע העבודות, תוך ניצול ציני של חופשות השבת והחגים יאפשר לעבריינים לסכל, במו ידיהם, את הסעד המבוקש בגדרה של עתירה זו.

הצדדים לעתירה

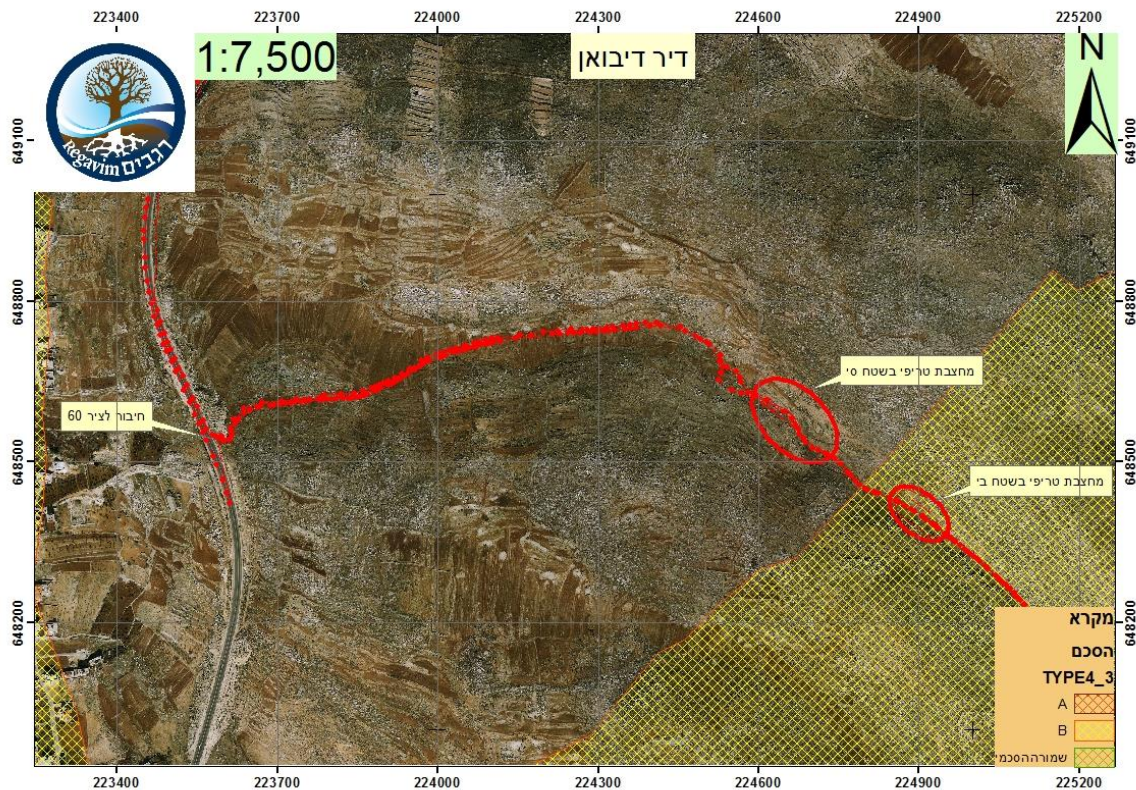
1. העותרת 1 הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה, בין היתר, לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפול בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי המנהל התקין.

2. המשיב מס' 1 הינו שר הביטחון של מדינת ישראל המופקד, מתוקף תפקידו, על פעולותיו של המשיב מס' 2 בין היתר בכל הנוגע לשמירה על הביטחון ביהודה ושומרון, שמירה על החוק באזור ואכיפת דיני התכנון והבניה ודיני החציבה באזור.
3. המשיב מס' 2 הינו מפקד כוחות צה"ל בשטחים ששחררו בשנת 1967, ועל פי הצווים החלים בשטח והפרקטיקה הנהגת באזור זה עשרות שנים, בידו מצויות כל סמכויות הניהול והחקיקה שבאזור. בין יתר תחומי אחריותו של המשיב 2 קיימת האחריות לשמירה על המקרקעין הציבוריים ביהודה ושומרון, שמירה על קיום החוק בתחומי יהודה ושומרון, אכיפת דיני התכנון והבניה באזור זה, שמירה על הסדר הציבורי ועוד.
4. המשיב מס' 3 הינו ראש המנהל האזרחי ביהודה ושומרון אשר אליו האציל המשיב מס' 2 את סמכויות הניהול של החיים האזרחיים בשטחי יהודה ושומרון ועליו מוטלת האחריות למימוש אחריותו של המשיב 2 ביחס לשמירה על המקרקעין הציבוריים, שמירה על קיום החוק ואכיפת דיני התכנון והבניה הקיימים באזור.
5. המשיב מס' 4 הינו קמ"ט תחבורה, אליו הואצלו חלק מסמכויות המשיב 3 בנושאי תחבורה ועליו מוטלת האחריות למימוש אחריותם של המשיבים 2 ו-3 בכל הקשור לסוגיות התחבורתיות באזור יהודה ושומרון.
6. המשיב מס' 5 הינו קמ"ט איכות הסביבה, אליו הואצלו חלק מסמכויות המשיב 3 בנושאי השמירה על איכות הסביבה ועליו מוטלת האחריות למימוש אחריותם של המשיבים 2 ו-3 בכל הקשור לסוגיות הסביבתיות באזור יהודה ושומרון.
7. המשיב 6 הוא מפעיל המחצבה הבלתי חוקית והאחראי לביצוע עבודות הפריצה וסלילת הדרך, נשוא עתירה זו.

הפרק העובדתי

8. מדרום ליישוב עופרה, בשטח המצוי בשליטה אזרחית של המינהל האזרחי (שטח C) מצויה מחצבה הנמצאת בבעלות המשיב 6. מחצבה זו פועלת ללא היתר כדין תוך שהיא גורמת מטרדי אבק ונזק סביבתי לא מבוטל לתושבי האזור, יהודים וערבים. יש לציין כי חלק מן המחצבה פועל גם בתחומי שטח B, המצוי בשליטה אזרחית של הרשות הפלשתיאית.

להלן תצלום אוויר ועליו סימון מיקומה של המחצבה הבלתי חוקית והדרך המובילה אליה:

9. במהלך השבועות האחרונים החל המשיב 6 בביצוע עבודות נרחבות, באמצעות כלים כבדים, לשם פריצתה של דרך אשר אמורה לשמש את המשאיות היוצאות ונכנסות למחצבה תוך חיבור המחצבה לכביש 60.

10. על מנת להאיר את עיני בית המשפט, ציר 60 הוא ציר הרחב העיקרי ביהודה ושומרון והוא חוצה את כל המרחב מצפון לדרום. על כביש זה נעים עשרות אלפי כלי רכב ביום והקטע בו מתוכננת הדרך להתחבר לציר הוא קטע בו נוסעים כלי רכב במהירות רבה במשך כל שעות היממה.

להלן תצלום מהאוויר של אתר חיבור הדרך לכביש 60 :

11. כפי שניתן לראות מן התמונה, מעבר לעובדה כי מדובר ביצירת צומת על כביש ראשי ללא היתר כדון, החיבור הפיראטי של הדרך לכביש גורם למפגע תחבורתי חמור :

א. מדובר בנקודה בה קיים שדה ראיה מצומצם מאד לרכבים (משאיות עפר!) המגיעים מהדרך לכיוון הכביש. הדבר נכון במיוחד לגבי רכבים הפונים שמאלה מהדרך, תוך שהם חוצים קו הפרדה רצוף על מנת להשתלב בתנועה.

ב. במקביל, מדובר בנקודה בה שדה הראיה לרכבים הנוסעים על הכביש הראשי הוא מצומצם, ובמיוחד לרכבים המגיעים מכיוון דרום לכיוון צפון שכן מדובר בנקודה הנמצאת בשיא גובה הכביש ואחרי עיקול.

ג. כאמור, בנקודה קו הפרדה רצוף - המעיד על מסוכנות המקום. כל שכן כאשר מדובר ברכבים כבדים ועמוסים, המגיעים בניצב לכיוון התנועה, וחוצים נתיב תנועה על מנת להשתלב בנתיב המרוחק.

ד. כמובן שעל נתיבי השתלבות אין מה לדבר!!

12. מיד לאחר גילוי העבודות על ידי העותרת, פנתה העותרת ביום 19.3.2015 למשיבים ודרשה כי ינקטו בפעולות פיקוח ואכיפה כנגד סלילת המבנה וחיבורו לציר 60.

• **פניית העותרת מיום 19.3.2015 מצ"ב ומסומנת א'.**

13. בפנייתה הדגישה העותרת את העובדה כי מדובר במפגע תחבורתי חמור העשוי לגרום לפגיעה בחיי אדם ועל כן נדרשו המשיבים 1-5 להשיב לפניית העותרת תוך 14 ימים מיום הפניה.
14. בפועל, למרות הודעת קצין פניות הציבור כי בכוונת המשיבים להשיב לפניה, פניית העותרת לא נענתה על ידי המשיבים 1-5 עד למועד הגשת עתירה זו.
15. על מנת להשלים את התמונה העובדתית, להלן מספר נתונים אשר התבררו על ידי העותרת :

א. למרות האמור בפנייתה של העותרת למשיבים (נספח א') בדבר פעילותה של המחצבה בשטחי B, בפועל הסתבר לעותרת, לאחר ביקור ומדידות בשטח כי מדובר במחצבה אשר חלק גדול ממנה ממוקם בשטחי C המצויים באחריות מלאה, אזרחית וביטחונית, של המשיבים. לעובדה זו משמעות רבה ביותר שכן מסתבר כי כל הפעילות המבוצעת המקום, הן פעילותה של המחצבה והן פריצת הדרך – נעשות בניגוד לדין תוך רמיסה מוחלטת של החוק.

ב. תופעת חציבת האבן הבלתי חוקית ביהודה ושומרון הינה תופעה נרחבת אשר המשיבים כשלו במיגורה ובשטח פועלות מחצבות רבות ללא היתר כדין. למעשה מדו"ח שפורסם על ידי עמותת "ירוק עכשיו" לפני מספר שנים, עולה כי בשטחי C פועלות כ-100 (!) מחצבות הפועלות ללא היתר כדין (עמ' 4 לדו"ח).

• **דו"ח עמותת ירוק עכשיו מצ"ב ומסומן ב'.**

ג. מעבר לכך, מדובר במחצבה הגורמת לזיהום אוויר חמור ואשר בסביבתה מצויים שלושה יישובים: הכפר דיר דיבואן, הכפר עין יברוד והיישוב עופרה. עובדה זו עולה באופן הברור ביותר ממכתביו של מר איציה מאיר, מנכ"ל איגוד ערים לאיכות הסביבה ביו"ש, אשר נשלחו ביום 12.3.2015 וביום 30.3.2015 למינהל האזרחי.

• **פניית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 12.3.2015 מצ"ב ומסומנת ג'.**

• **פניית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 30.3.2015 מצ"ב ומסומנת ד'.**

ד. להלן תצלומים אר צולמו מאזור המחצבה והמבהירים את קרבת היישובים הנ"ל למחצבה :

בתי הכפר דיר דיבואן:

בתי הכפר עין יברוד:

בתי היישוב עופרה

ה. לא למותר לציין את העובדה כי המחצבה הבלתי חוקית גורמת לפגיעה נופית קשה הן בפציעת השטח והן בשפיכת פסולת חציבה לתוך הנחל הסמוך, ואדי מכוך, אשר בהמשכו המזרחי הוכרז כשמורת טבע. להלן תצלום מהאוויר הממחיש את הפציעה הנופית הנעשית באמצעות כלים הנדסיים כבדים וכן צילום של השפוכת המושלכת לנחל מכוך:

- ו. תוואי הדרך, נשוא העתירה עובר בשטח C, בהם האחריות לעניינים האזרחיים מוטלת על המשיבים 1-5. לא למותר לציין כי החיבור לכביש 60 מצוי בשטח C.
- ז. העבודות לפריצת הדרך, הרחבתה וסלילתה הן עבודות הדורשות היתר לפי החוק החל ביו"ש. ראוי לציין כי רוחבה של הדרך מגיע, במקומות מסויימים, ללמעלה מ- 15 מטר.
- ח. חלק ניכר מן הדרך מצוי על תוואי של דרך ישנה המוגדרת כ"מתרוכה" – כלומר שטח ציבורי המשמש למעבר. המתרוכה בשטח זה הינה ברוחב של כ-4-5 מטרים.

ט. הרחבת הדרך גולשת, לאורך חלקים גדולים של הדרך, מחוץ לשטח המתרוכה. כאמור, בחלקים של הדרך ההרחבה מגיעה לרוחב של כ- 15 מטר כאשר הגלישה מעבר לגבולות המתרוכה הינה תוך כניסה לשטחי אדמות פרטיות בצידי הדרך.

י. עניין זה חמור במיוחד באזור חיבורה של הדרך לכביש 60, שם תוואי הדרך כלל איננו עובר במתרוכה אלא בתוך חלקות פרטיות (מדובר במקטע שלם של כ- 100 מטרים).

להלן צילום מקטע מן הדרך, ניתן להתרשם מרוחב הדרך ביחס לרכב העומד עליה:

יא. ביחס לחיבור המתרוכה לכביש 60 תבקש העותרת להציג בפני בית המשפט הנכבד את מכתבו של רת"ח תשתית, סא"ל צביקה כהן, מיום 16.8.2012 ביחס לחיבור מתרוכה מאתר היישוב מגרון לכביש 60, אשר הוגשה לבית משפט נכבד זה במסגרת בג"צ 5180/12 יהושע סט ואח' נגד שר הביטחון ואחרים. נראה כי האמור במכתב זה מדבר בעד עצמו.

• **מכתב רת"ח תשתיות מיום 16.8.2012 מצ"ב ומסומן ה'.**

יב. להשלמת התמונה יצויין כי לעותרת נודע שהמשיבים החרימו כלי עבודה שעבדו בשטח, אולם כלים אלו הוחזרו למשיב 6 לאחר יום או יומיים בלבד וזאת בטענה כי מדובר בעבודות הנעשות על גבי מתרוכה ובטענה כי המחצבה מצויה בשטח B (ראו נספחים ב'-ג').

16. **לאור הימנעות המשיבים להשיב לפניית העותרת ולאור התקדמותן המהירה של העבודות והצורך הדחוף במניעת המשך ביצוען, לא נותרה לעותרת ברירה מלפנות לבית המשפט בעתירה זו תוך הגשת הבקשה להוצאת צו ארעי אשר יעצור את המשך העבודות הבלתי חוקיות וימנע מהעבריינים לקבוע עובדות אשר יסכלו את מתן הסעד המבוקש בעתירה זו.**

הפרק המשפטי

17. רבות כבר נכתב על העדר האכיפה של דיני התכנון והבניה ברחבי יהודה ושומרון בכלל ובמגזר הפלשתיני בפרט. העותרת עצמה כבר פנתה מספר רב של פעמים בעניינים אלו לבית המשפט הנכבד תוך שהיא טורחת ומתארת את התופעה לפרטיה ומצרפת אסמכתאות וציטוטים שונים.
18. בכדי לקצר ולחסוך זמן שיפוטי יקר ימנעו העותרת מלחזור על הראשונות מעבר למינימום הנצרך. יצוין רק כי באזור יהודה ושומרון קיימת "רעה חולה" בדמות אלפי מקרים של בניה בלתי חוקית שאינם מטופלים כראוי על ידי הרשויות ואשר ההזנחה בטיפולם משפיעה בשלל מישורים על הנעשה במרחב.
19. בנוסף לתופעת הבניה הבלתי חוקית, קיימת ביו"ש תופעה חמורה של הפעלת מחצבות פיראטיות בכל מרחב איו"ש (כמפורט בנספח ב' לעתירה) הן בשטחי B והן בשטחי C.
20. תופעת המחצבות הפיראטיות גורמת לזיהום אויר, לפגיעה נופית חמורה, פגיעה בערכי טבע מוגנים, ועוד ועוד נזקים הנוספים על עצם העובדה כי מדובר בהפרת חוק חמורה.
21. בנידון דידן, נראה כי אין מחלוקת באשר לצורך בקבלת היתר לשם הקמת מחצבה ובצורך בקבלת היתר בניה לשם ביצוע העבודות נשוא העתירה ועל כן סוגיית אי החוקיות של העבודות איננה צריכה הרחבה.
22. גם חובת המשיבים לאכוף את דיני התכנון והבניה במרחב יהודה ושומרון ברורה, שכן המשיבים הם הריבון בשטח ובאחריותם המלאה לאכוף את החוק באזור.
23. לאור האמור לעיל נראה כי לא נותר אלא לקבוע האם ישנה הצדקה להתערבותו של בית המשפט הנכבד במעשה/המחדל המנהלי המתואר בעתירה דכאן.
24. כזכור, הפסיקה קבעה שני מבחנים עיקריים לבחינת התערבותו של בית המשפט במעשה או במחדל המנהלי: מבחן ה"התנערות המוחלטת" ומבחן ה"הימנעות בלתי סבירה", וזאת כפי שנקבע על ידי בית המשפט הנכבד בעניין פילבר, בג"צ 6579/99 עמיחי פילבר נ' ממשלת ישראל, תקדין-עליון 99(3) 425:

"אכן, כדי שבית המשפט יתערב ברמת האכיפה של חוק זה או אחר, צריך שהרשויות המוסמכות יתנערו לחלוטין מחובתן לאכוף את החוק, דבר שאינו קיים במקרה זה, או יימנעו ממילוי חובתן באופן בלתי-סביר, דבר שלא הוכח במקרה זה" (ההדגשות אינן במקור, ב.א.)

25. העותרת סבורים כי המקרה, נשוא עתירה זו, מקים עילת התערבות מן הטעם של "הימנעות הבלתי סבירה", וזאת ממספר טעמים:

- א. **תופעת הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי ביו"ש** – כאמור לעיל, במרחב יהודה ושומרון, ובמיוחד במגזר הערבי, תופעת הבניה הבלתי חוקית הינה חזון נפרץ ומדובר בבעיה קשה אשר הרשויות מתקשות להתמודד איתה. ברור כי חומרת ביצוען של העבודות נשוא העתירה מקבלת משנה תוקף בשל היותה חלק מתופעה כוללת של היעדר ציות לחוקי התכנון והבניה בפרט והיעדר ציות לחוק בכלל.
- ב. **האמור לעיל מתחדד לאור קיומה של תופעה בדמות ריבוי המחצבות הפיראטיות הפועלות בשטחי יהודה ושומרון**. היעדר הטיפול הנאות במחצבות ובמפעילי המחצבות יוצר קרקע נוחה להקמת מחצבות נוספות, תוך שהעבריינים אינם חוששים מלפעול ללא היתרים ובניגוד לחוק, תוך שהם גורפים לכיסם רווחים גדולים מאד.
- ג. **פעילות מסחרית** – רבות מן העתירות העוסקות בהיעדר אכיפה ביהודה ושומרון עוסקות בהיעדר אכיפה כלפי בניה למגורים, אולם העתירה דכאן עוסקת בהיעדר אכיפה כלפי עבודות חציבת אבן וכלפי עבודות הנדסיות לסלילת דרך. ברור כי עבודות החציבה, המניבות הון למשיב 6 המבצע אותן, משרתות רק את האינטרס העיסקי הצר של המשיב 6. הדבר נכון אף לגבי הכנת הדרך למחצבה אשר נועדה לשרת אינטרס עסקי פרטי של מחצבה שממילא פועלת בחטא ובניגוד לדין.
- אמנם, העותרת אינה סבורה כי בניה למגורים פטורה מהליכי פיקוח ואכיפה, אולם ברור כי חציבה ובניה למטרות עסקיות איננה זכאית להתחשבות המופגנת, מדי פעם, כלפי בניה למגורים וזאת בשל הנחיצות הגבוהה של הבניה למגורים.
- ד. **הסיכון לחיי אדם** – כאמור לעיל, הדרך נשוא העתירה נועדה לחבר את המחצבה לכביש 60. חיבור הדרך הבלתי חוקית לכביש 60, ללא תכנון והיתר כדין ובאמצעות צומת בלתי חוקית תיצור בהכרח מפגע תחבורתי מסוכן ביותר אשר יביא לכניסת עשרות משאיות טעונות חומרי חציבה לכביש ראשי הומה תנועה מהירה. אין צורך להיות מהנדס תחבורה בכדי להבין כי לפנינו "פצצת זמן תחבורתית מתקתקת".
- לא למותר לציין כי כבר כיום, עוד בטרם ביצוע העבודות, נכנסות ויוצאות מנקודת החיבור המתוכננת משאיות המגיעות מן המחצבה ולמעשה המפגע התחבורתי כבר קיים כיום, באופן מצומצם, אשר עם השלמת הדרך עלול להפוך את המקום לצומת דמים.
- ה. **הפגיעה בקניין הפרטי באזור** – כפי שפורט בחלק העובדתי, ביצוע העבודות נעשה תוך פלישה למקרקעין פרטיים המצויים משני צידי המתרוכה, אשר על בסיסה מבוצעות העבודות. בית משפט נכבד זה נדרש כבר מספר לא קטן של פעמים לסוגיית השמירה על הקניין הפרטי באזור יהודה ושומרון, תוך שהוא קובע כי בניה בלתי חוקית הנעשית על קרקע פרטית דינה פינוי והריסה.

נראה כי המקרה דנן דומה, להפליא, לאירוע של סלילת דרך ליישוב עמונה, המצוי לא הרחק מן הדרך נשוא העתירה, ואשר נדון במסגרת ההליכים בבג"צ 9949/08 **מרים חסן עבד אלקרים חמאד ואח' נגד שר הביטחון ואח'**. עיון במקרה דהתם מעלה כי המשיבים 1-5 מגדירים כל סטיה מגבולות מתרוכה קיימת אל מקרקעין פרטיים המצויים בצידי המתרוכה, כעניין הדורש טיפול מיידי המצוי בראש סדרי העדיפויות של רשויות האכיפה.

ו. **הזיהום והפגיעה הסביבתית** – במקרה דנן מדובר במחצבה הגורמת לזיהום אויר נרחב ולפגיעה סביבתית ונופית חמורה. עובדה זו מעמידה את החציבה והכנת הדרך באור חמור הן מן הצד הפוגע בבריאותם ורווחת חייהם של תושבים רבים החיים באזור המחצבה והן מן העובדה כי אין גורם אחר, למעט המשיבים 1-5, אשר ידאג ויממש את האחריות לשמירה הסביבתית שכן הטבע, כידוע, דומם.

26. **לסיכום פסקה זו**, העותרת סבורים כי על בית המשפט הנכבד להתערב במחדל המופגן על ידי המשיבים 1-5 ולחייב את המשיבים בנקיטת הליכים יעילים כנגד העבריינות נשוא העתירה וזאת מן הטעם של הימנעות בלתי סבירה מנקיטת המעשה המנהלי כנגד ביצוען של העבודות, ובהתחשב בחומרה המיוחדת של העבודות במקרה דנן, העולה הן מהסיכון העשוי להיגרם כתוצאה מהמשך העבודות וההתחברות לציר הראשי, הן מהפגיעה הקניינית הנגרמת לבעלי הקרקע הסמוכה לתוואי הדרך והן מהפגיעה הסביבתית.

סוגיית הנקיטה בהליכים פליליים כנגד העבריינים

27. במסגרת ההליכים בבג"צ 3232/13 **רגבים ואח' נגד שר הביטחון ואח'** הודיעו המשיבים דהתם (הם המשיבים 1-3 דכאן) כדלקמן:

"בנוגע לסעד בדבר אכיפה פלילית של עבירות תכנון ובניה באזור יצויין, כי בעקבות פניות היועץ המשפטי לממשלה בהן עמד על חשיבות הצורך בהקמת מנגנון לאכיפה פלילית בנושא זה, ביום 14.11.13 התקיים דיון אצל שר הביטחון, בהשתתפות מתאם הפעולות בשטחים, ראש המנהל האזרחי, היועץ המשפטי למערכת הביטחון, היועץ המשפטי באיו"ש וגורמים נוספים. במהלך הדיון החליט שר הביטחון לקבל את העמדה בדבר הצורך בהקמת מנגנון לאכיפה פלילית של עבירות תכנון ובניה באזור ונשקלו מספר חלופות בעניין. עוד נמסר, כי לצורך קידום הנושא, שר הביטחון יקיים דיונים עם השרים הרלוונטיים לעניין, ובכללם, שר הפנים, השר לביטחון פנים, שרת המשפטים וכן עם היועץ המשפטי לממשלה". (סעיף 11 להודעת המשיבים מיום 24 נובמבר 2011).

28. בדוח הביקורת השנתי (63ב) של מבקר המדינה נכתב כדלקמן :

"משרד מבקר המדינה מעיר, כי בנובמבר 2012, לא היה גורם כלשהו שמנהל חקירות פליליות בנושא הבנייה הבלתי חוקית באיו"ש. היעדר אכיפה פלילית בתחום עברות התכנון והבנייה באיו"ש תורם להנצחת המצב הקיים באיו"ש של "איש הישר בעיניו יעשה". חשוב שהשרים הנוגעים בדבר - שר הביטחון, השר לביטחון הפנים ושר המשפטים יורו על נקיטת צעדים להסדירו" (עמ' 141 לדוח)

אמירה זו באה בד בבד עם ניתוח חריף של המצב הקשה של האכיפה הפלילית של דיני התכנון והבניה ביהודה ושומרון.

29. מהאמור לעיל עולה כי אחד הכלים המשמעותיים ביותר העומדים לרשות המשיבים 1-5 כנגד הבניה הבלתי חוקית הינו הנקיטה בהליכים פליליים כנגד העבריינים.

30. על כן, לאור הכרזת המשיבים 1-5 לפיה הם מתכוונים לנקוט בהליכים פליליים כנגד עברייני התכנון והבניה ביו"ש, ולאור חומרתם המיוחדת של העבירות המתוארות בעתירה זו – אין ספק כי יש לפתוח בחקירה פלילית כנגד מבצעי העבודות שוא העתירה.

לסוגיית הרחבת המתרכה ופגיעה בחלקות שכנות

31. כאמור, חלק מן הדרך למחצבה מבוצעת עפ"י תוואי של מתרכה אולם גולש מצידה לעבר אדמות בבעלות פרטית. יצוין כי בבדיקה שנעשתה עבור העותרת עולה כי בחלקים רבים מן הדרך תוואי הדרך איננו תואם את המתרכה והוא בוצע בסמוך למתרכה ולא על גביה.

32. חמור מכך, החלק המערבי של הדרך, באורך של כ- 100 מטרים, כולל החיבור לציר 60, עובר בחלקות פרטיות שכן המתרכה איננה מתחברת לכביש בנקודה בה בוצע החיבור.

33. הואיל ועניין דומה נדון במסגרת ההליכים בבג"צ 9949/08 מרים חסן עבד אלקרם חמאד ואח' נגד שר הביטחון ואח', בהקשר לדרך המובילה לאתר היישוב עמונה (להלן: "עניין עמונה"), רואה העותרת לנכון להתייחס לנקודה זו כדלקמן.

34. בעניין עמונה הורה בית המשפט על מניעת השימוש בדרך שעברה בתוך חלקות פרטיות ועל כן נאלצו תושבי המקום לאתר דרך חלופית אשר נסללה בתוואי של מתרכה קיימת.

35. בהמשך נטען כי הדרך החדשה המובילה ליישוב אמנם בוצעה על בסיס תוואי מתרכה אולם בשטח בוצעה חריגה מגבולות המתרכה לתוך חלקות פרטיות בצידי המתרכה.

36. עמדת המדינה, כפי שהוצגה לבית המשפט הנכבד, היתה כי לאור חריגת הכביש מגבולות המתרכה – יש לדאוג באופן מיידי להסדרה מלאה של ה"גלישה" לאדמות הפרטיות.

37. במכתבה של עוה"ד דינה זילבר מיום 11.7.2013, המתייחס לעניין עמונה, נאמר כך :

"להווי ידוע לכם כי הרחבת המתרוכה על גבי אדמות פרטיות בבעלות פלסטינית אינה באה בחשבון והינה אסורה על-פי הדין".

• **מכתבה של עוה"ד דינה זילבר מיום 11.7.2013 מצ"ב ומסומן ו'.**

38. לאור האמור, אין ספק כי גם במקרה דנן על המשיבים לפעול על פי המדיניות המוכתבת בעניין זה ולדאוג כי לא ייעשה כל שימוש בדרך, לאור המעבר בחלקות הפרטיות, וכי לדאוג כי כל בינוי שנעשה על אדמה פרטית – יוסר לאלתר.

סיכום

39. על יסוד כל האמור יתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו על תנאי כמבוקש ברישא של עתירה זו ולאחר קבלת תגובת המשיבים ושמיעת טיעונים בעל-פה להופכו למוחלט.

ואלו הנימוקים בעתירה לצו ביניים :

40. כאמור בפתח עתירה זו, בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו ביניים שיורה למשיב 6 **להימנע** מנסיעה על הדרך **ולהימנע** מביצוע כל פעולה הדורשת היתר בכל הקשור לביצוע עבודות העפר ו/או הסלילה של הדרך, נשוא העתירה עד למתן פסק דין סופי בעתירה זו.

מאזן הנוחות

41. ראשית, לאור העובדה כי מדובר בהפעלת מחצבה המזהמת את האויר ואת הסביבה ומסכנת את בריאותם של תושבי הסביבה, ישראלים ופלשתינאים כאחד, ברור כי קיים צורך דחוף בהפסקת פעילותה של המחצבה.

42. לעניין הדרך, מניסיונה של העותרת - בהמשך ביצוע העבודות יש משום קביעת עובדות בשטח, עובדות המקשות מאוד כבר היום, ובוודאי עוד יקשו בעתיד על פעולות האכיפה.

43. ובנוסף, אם-כי לדידם של העותרת הוא החשוב ביותר, הנזק הנגרם לשלטון החוק מסיטואציה שבה העבריינים עושים ככל העולה על רוחם ומבצעים עבודות ללא היתר, ואין פוצה פה ומצפצף - הוא גדול לאין ערוך מהנזק הנגרם מעצם הבנייה וביצוע העבודות.

44. אין ספק כי ללא הוצאת צו הביניים כמבוקש, ביצוע העבודות הבלתי חוקיות יימשך, תוך כדי סיכון הנוסעים על ציר 60, כאמור לעיל.

45. מאחר ואין חולק על כי מדובר בעבודות בלתי חוקיות הרי שלא תפגע בשל הוצאת צו הביניים שום זכות קנויה של העבריינים (לאף אדם אין זכות קנויה להפר את החוק) ועל כן מאזן הנוחות תומך בהוצאת הצו כמבוקש.

סיכויי העתירה

46. גם מבחינת סיכויי העתירה נראה כי הכף נוטה לטובת הוצאת צו הביניים כמבוקש. כאמור, אין מחלוקת כי פעילות המחצבה וביצוע עבודות הדרכים, נשוא העתירה, אינן חוקיות. בנוסף, ובמיוחד לאור הסיכון התחבורתי הכלול בחיבור הדרך לציר 60, נראה כי קיימת עילת התערבות לבית המשפט הנכבד ועל כן יש לקבוע כי לעתירה סכויים טובים באופן שיש בו בכדי לתמוך בהוצאת צו הביניים.

47. מכל הטעמים הנ"ל, לאור מאזן הנוחות וסיכויי העתירה, ולאור הימנעות המשיבים מלנקוט בכל האמצעים הדרושים לשם עצירת העבודות, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו ביניים כמבוקש.

ואלו הנימוקים בעתירה לצו ארעי:

48. כאמור בפתח עתירה זו, בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו, זהה לצו הביניים המבוקש, וזאת עוד בטרם קבלת תגובת המשיבים לבקשה לצו הביניים ואשר יעמוד בתוקפו עד למתן החלטה בבקשה לצו הביניים.

49. ניסיון העבר ממקרים דומים מלמד כי עצם הגשת עתירה מהווה זרז משמעותי להשלמת העבודות – מקום שהדבר ניתן. לא מן הנמנע כי מבצעי העבודות, יעשו ככל שביכולתם על מנת להשלימן בתוך ימים ספורים ולסכל בכך את הדיון היעיל בעתירה. הימנעות מהוצאת צו ארעי עשויה לאפשר לעבריינים את 'חלון ההזדמנויות' שיסכל את הסעדים המבוקשים בגדרה של עתירה זו.

50. נקודה נוספת המצריכה התייחסות היא תופעת הבניה הבלתי חוקית המתרחשת במהלך חופשות השבתות וחגי ישראל. לעותרת ידוע, ממספר רב של מקרים, כי עברייני הבניה במגזר הערבי ביהודה ושומרון, מנצלים את חופשות השבת וחגי ישראל לשם ביצוע בנייה מאסיבית ומתוך רצון להימנע מפעולות פיקוח על ידי המשיבים 1-5.

51. הואיל ובמהלך חג הפסח, אשר יחול בשבוע הבא, יצאו פקחי המינהל האזרחי לחופשה מרוכזת תוך "הדממת" פעילות יחידת הפיקוח – ניתן להניח כי במהלך ימי החג תורגש עליה ניכרת בהיקף ביצוע עבודות בניה בלתי חוקיות במרחב יו"ש בכלל ובפרוייקט נשוא העתירה בפרט.
52. במקרה דנן, בה ממילא העבודות להשלמת הדרך נעשות בקצב מהיר ביותר - ישנה משמעות רבה ביותר להוצאת צו כמבוקש וזאת על מנת למנוע את סיכול הסעדים המבוקשים בעתירה זו וזאת, כאמור, באמצעות ניצול חופשת חג הפסח, הקרב ובא.
53. במקרה נשוא עתירה זו – יותר מבמקרים אחרים – החשיבות בהוצאת הצו הארעי הינה קריטית ורק הוצאת צו כמבוקש תוכל למנוע את המשך ביצוע העבודות ואת יצירת המפגע התחבורתי הכרוך בחיבור הדרך לציר 60.
54. **מכיוון שכך, ובכדי להותיר את העתירה רלוונטית לדיון בשאלות המהותיות המתעוררות בגדרה, מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה להוצאת צו ארעי באופן מידי בכדי למנוע קביעת עובדות בשטח מצד עברייני הבניה במקום.**
55. עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר עובד ארד, עובד העותרת.

בועז ארזי, עו"ד

ב"כ העותרת

היום: י"ב בניסן תשע"ה, 1 באפריל 2015

תצהיר

אני הח"מ, עובדיה ארד (ת.ז. 060403391), לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי באם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה למתן צו על תנאי, צו ביניים וצו ארעי שהוגשה ע"י עמותת רגבים כנגד שר הבטחון ואחי.
2. אני משמש כרכז יו"ש של העותרת ומתוקף תפקידי סיירתי ואיתרתי את האתר הנכלל בעתירה.
3. הנני מצהיר כי כל העובדות והטענות שמובאות בעתירה נכונות למיטב ידיעתי, הבנתי ואמונתני.

זה שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל אמת.

אימות חתימה

היום, 1 באפריל 2015, התייצב בפני - עו"ד בועז ארזי - מר עובדיה ארד המוכר לי אישית, וחתם על תצהירו זה, לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי באם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

עו"ד בועז ארזי

נספח	פירוט	עמוד
א'	פניית העותרת מיום 19.3.2015	
ב'	דו"ח עמותת ירוק עכשיו	
ג'	פנית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 12.3.2015	
ד'	פניית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 30.3.2015	
ה'	מכתב רת"ח תשתיות מיום 16.8.2012	
ו'	מכתבה של עוה"ד דינה זילבר מיום 11.7.2013	

נספח א'

פניית העותרת מיום 19.3.2015

נספח א'

פניית העותרת מיום 19.3.2015

נספח ב'

דו"ח עמותת ירוק עכשיו

נספח ב'

דו"ח עמותת ירוק עכשיו

נספח ג'

פנית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 12.3.2015

נספח ג'

פנית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 12.3.2015

נספח ד'

פניית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 30.3.2015

נספח ד'

פניית איגוד הערים לאיכוה"ס מיום 30.3.2015

נספח ה'

מכתב רת"ח תשתיות מיום 16.8.2012

נספח ב'

מכתב רת"ח תשתיות מיום 16.8.2012

נספח ו'

מכתבה של עוה"ד דינה זילבר מיום 11.7.2013

נספח ג'

מכתבה של עוה"ד דינה זילבר מיום 11.7.2013

